

prima instanță: N. Costin
instanța de apel: N. Budăi
A. Nogai, I. Muruianu

dosarul nr. 2ra-2018/13

DECIZIE

17 iulie 2013

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul- Valeriu Doagă
Judecătorii – Ion Corolevschi, Vera Macinskaia
Ion Vîlcov, Iurie Șumcov

examinând recursul declarat de Lujanschi Igor, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lujanschi Igor împotriva lui Rusu Serghei și Petcu Svetlana cu privire la recunoașterea neîntemeiată a refuzului de a înregistra actul juridic și la cererea de chemare în judecată depusă de Rusu Serghei și Petcu Svetlana împotriva lui Lujanschi Igor cu privire la declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare, încasarea sumei și cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2013

c o n s t a t ă

La data de 17 iunie 2010 Lujanschi Igor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Rusu Serghei și Petcu Svetlana cu privire la recunoașterea neîntemeiată a refuzului de a înregistra actul juridic.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat, că în baza contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale a întreprinderii „Ilanvit Impex” SRL, încheiat la 22 mai 2009 între Lujanschi Igor ca vânzător și Sergiu Rusu, Svetlana Petcu ca cumpărători, au fost vândute 50% și respectiv 25% din capitalul social a societății comerciale „Ilanvit Impex” SRL.

În rezultatul încheierii acestei tranzacții în proprietatea lui Serghei Rusu a trecut cota de participare din capitalul social al societății comerciale „Ilanvit Impex” SRL în mărime de 50%, iar în proprietatea Svetlanei Pectu a trecut cota de participare din capitalul social al societății comerciale „Ilanvit Impex” SRL în mărime de 25 %.

Restul 25% din capitalul social i-au rămas în proprietate lui.

Menționează, că din motive necunoscute Serghei Rusu și Svetlana Petcu se eschivează de a se prezenta la adunările generale ale societății comerciale „Ilanvit Impex” SRL pentru a introduce modificările în actul de constituire și a înregistra în registrul de stat.

Lujanschi Igor solicită de a considera ca neîntemeiat refuzul lui Serghei Rusu și Svetlana Petcu de a semna procesul-verbal de modificare a actului de constituire, a-i considera pe Serghei Rusu și Svetlana Petcu asociați ai societății comerciale „Ilanvit Impex” SRL cu cota socială de 50% și respectiv 25% și a dispune înregistrarea în registrul de stat al persoanelor juridice al Camerei Înregistrării de Stat modificărilor actelor de constituire a societății comerciale „Ilanvit Impex” SRL privind includerea pârților Serghei Rusu și Svetlana Petcu în calitate de asociați cu cota socială de 50% și respectiv 25%.

La data de 02 iulie 2010 Rusu Serghei și Petcu Svetlana au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Lujanschi Igor cu privire la declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare, încasarea sumei și cheltuielilor de judecată,

În motivarea acțiunii au menționat, că în ianuarie 2009 Rusu Serghei a avut înțelegere verbală cu Lujanschi Igor, care s-a adresat cu propunerea de a-i vinde 75% din capitalul social al societății comerciale „Ilanvit Impex” SRL și „Ceaiton” SRL, cu încheierea ulterioară în forma autentică a tranzacției.

La data de 22 mai 2009 între Petcu Svetlana și Rusu Serghei, în calitate de cumpărători și Lujanschi Igor, în calitate de vânzător au fost încheiate contractile de vânzare-cumpărare a părții sociale, autentificate la biroul notarial „Viorica Nagacevski” cu nr. 4785 și nr. 4788.

În baza contractului nr. 4788 a fost înstrăinat lui Rusu Serghei – 50% și Svetlanei Petcu – 25% din capitalul social al societății comerciale „Ilanvit Impex” SRL ce este înregistrată în registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor sub nr. 1003600068798 din 13 iunie 2003, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Dacia 38 ap. 99, iar în baza contractului nr. 4785 a fost înstrăinat lui Rusu Serghei – 50% și lui Petcu Svetlana – 25% din capitalul social al societății comerciale „Ceaiton” SRL ce este înregistrată în registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor sub. nr. 1007600035213 din 30 mai 2007, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Dacia 38 ap. 99. Prețul de vânzare al cotei de participare a fost stabilit în mărime de 8100 lei (2contracte câte 4050 lei fiecare).

Potrivit contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale, Serghei Rusu și Svetlana Petcu și-au executat obligația asumată, achitând suma preconizată integral.

Serghei Rusu și Svetlana Petcu menționează, că după încheierea contractului, au aflat fapte ce veneau în contradicție cu conținutul contractului și anume, s-au adresat agenți economici cu solicitarea de a le achita datoriile societății comerciale „Ilanvit Impex” SRL acumulate pînă la încheierea tranzacției.

În luna februarie 2010 Rusu Serghei și Petcu Svetlana au solicitat lui Lujanschi Igor efectuarea inventarierii (perfectarea actului de primire – predare), însă ultimul a refuzat.

Reclamanții indică, că numărul creditorilor „Ilanvit Impex” SRL era în creștere, mai mult ca atît, Lujanschi Igor singur le dădea creditorilor numărul de contact și adresa lui Rusu Serghei și Petcu Svetlana pentru înaintarea pretențiilor.

Astfel, Rusu Serghei și Petcu Svetlana au aflat de numărul impunător al creditorilor „Ilanvit Impex” SRL.

De asemenea, susțin reclamanții că, Lujanschi Igor a început o companie de sfidare a lui Rusu Serghei și Petcu Svetlana prin înaintarea multiplelor plângeri în diferite organe, în rezultatul cărora Rusu Serghei și Petcu Svetlana sunt învinovați de diferite acțiuni inventate.

Din pretențiile înaintate de agenții economici Rusu Serghei și Petcu Svetlana au aflat de datoriile lui Lujanschi Igor ce s-au format pînă la încheierea contractelor în cauză.

Acest fapt se confirmă prin pretenția înaintată de SRL „Slavenia Lux” din 09 martie 2010 și prin încheierea de primire spre executare a documentului executoriu din 04 iunie 2009 înaintat de SRL „Octopus-Prof”.

Rusu Serghei și Petcu Svetlana solicită declararea nulă a contractelor de vânzare-cumpărare din 22 mai 2009, cu repunerea părților în poziția inițială.

Prin încheierea judecătorei Grigoriopol din 29 septembrie 2011, ambele cereri de chemare în judecată au fost conexe pentru examinare într-o singură procedură.

La data de 15 februarie 2012 Rusu Serghei și Petcu Svetlana au înaintat cerere de concretizare a cerințelor, solicitînd declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare nr. 4785 din 22 mai 2009 și nr. 4788 din 22 mai 2009, cu repunerea părților în poziția inițială, încasarea sumei de 8100 lei, ce constituie prețul de vânzare al cotelor de participare conform contractelor de vânzare-cumpărare nr. 4785 din 22 mai 2009 și nr. 4788 din 22 mai 2009, încasarea din contul pîrîtului a cheltuielilor de judecată în suma de 4243 lei.

Prin hotărîrea Judecătorei Grigoriopol din 20 septembrie 2012, acțiunea înaintată de Lujanschi Igor către Rusu Serghei și Petcu Svetlana privind recunoașterea neîntemeiată a refuzului de a înregistra actul juridic a fost respinsă ca neîntemeiată.

Acțiunea înaintată de Rusu Serghei și Petcu Svetlana împotriva lui Lujanschi Igor a fost admisă și au fost declarate nule contractele de vânzare-cumpărare nr. 4785 din 22 mai 2009 și nr. 4788 din 22 mai 2009, cu repunerea părților în poziție inițială. S-a încasat de la Lujanschi Igor în beneficiul lui Rusu Serghei și Petcu Svetlana 8100 lei, ce constituie prețul de vânzare a cotelor de participare conform contractelor de vânzare-cumpărare nr. 4785 și nr. 4788 din 22 mai 2009. S-a încasat de la Lujanschi Igor în beneficiul lui Rusu Serghei și Petcu Svetlana a cheltuielilor de judecată în sumă de 4243 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2013 s-a respins apelul declarat de Lujanschi Igor și s-a menținut hotărîrea primei instanțe.

Lujanschi Igor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea recursului, casarea hotărîrilor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărîri privind admiterea acțiunii înaintate de dînsul și respingerea acțiunii înaintate de Rusu Serghei și Petcu Svetlana.

În motivarea recursului a indicat, că instanța de apel nu a luat în considerare circumstanțele care au importanță pentru examinarea pricinii în fond.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că recursul urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, precum și încheierile atacate cu recurs.

S-a constatat că, recurentul Lujanschi Igor a depus cerere de chemare în judecată împotriva intimaților Rusu Serghei și Petcu Svetlana și a solicitat de a considera ca neîntemeiat refuzul lui Serghei Rusu și Svetlana Petcu de a semna procesul-verbal de modificare a actului de constituire, a-i considera pe Serghei Rusu și Svetlana Petcu asociați ai societății comerciale „Ilanvit Impex” SRL cu cota socială de 50% și respectiv 25% și a dispune înregistrarea în registrul de stat al persoanelor juridice deținut de Camera Înregistrării de Stat modificările actelor de constituire a societății comerciale „Ilanvit Impex” SRL privind includerea lui Serghei Rusu și Svetlana Petcu în calitate de asociați cu cota socială de 50% și respectiv 25% .

Intimații Rusu Serghei și Petcu Svetlana au depus cerere de chemare în judecată împotriva recurentului și au solicitat declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare nr. 4785 din 22 mai 2009 și nr. 4788 din 22 mai 2009, cu repunerea părților în poziția inițială, încasarea sumei de 8100 lei, ce constituie prețul de vânzare al cotelor de participare conform contractelor de vânzare-cumpărare nr. 4785 din 22 mai 2009 și nr. 4788 din 22 mai 2009, încasarea din contul pîrîtului a cheltuielilor de judecată în suma de 4243 lei.

Prima instanță a respins acțiunea înaintată de Lujanschi Igor și a admis acțiunea înaintată de Rusu Serghei și Petcu Svetlana. A declarat nule contractele de vânzare-cumpărare nr. 4785 din 22 mai 2009 și nr. 4788 din 22 mai 2009, cu repunerea părților în poziție inițială. A încasat de la Lujanschi Igor în beneficiul lui Rusu Serghei și Petcu Svetlana 8100 lei, ce constituie prețul de vânzare a cotelor de participare conform contractelor de vânzare-cumpărare nr. 4785 și nr. 4788 din 22 mai 2009. A încasat de la Lujanschi Igor în beneficiul lui Rusu Serghei și Petcu Svetlana cheltuielile de judecată în sumă de 4243 lei.

Instanța de apel a menținut hotărîrea primei instanțe.

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că instanțele de judecată corect au declarat nule contractele de vânzare-cumpărare nr. 4785 și nr. 4788, cu repunerea părților în poziție inițială și au încasat de la Lujanschi Igor în beneficiul lui Rusu Serghei și Petcu Svetlana 8100 lei, ce constituie prețul de vânzare a cotelor de participare conform contractelor de vânzare-cumpărare nr. 4785 și nr. 4788 din 22 mai 2009 și cheltuielile de judecată în sumă de 4243 lei.

Conform art. 344 alin. (1) lit. a) Cod civil, proprietatea este comună în cazul în care asupra unui bun au drept de proprietate doi sau mai mulți titulari.

Articolul 753 alin. (1) Cod civil, prevede că, prin contractul de vânzare-cumpărare, o parte (vînzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

Conform art. 666 alin. (2) Cod civil, contractului îi sînt aplicabile normele cu privire la actul juridic.

Potrivit art. 228 alin. (1), (2) Cod civil, actul juridic a cărui încheiere a fost determinată de comportamentul dolosiv sau viclean al uneia din părți poate fi declarat nul de instanța de judecată chiar și în cazul în care autorul dolului estima că actul juridic este avantajos pentru cealaltă parte. Dacă una dintre părți trece sub tăcere anumite împrejurări la a căror dezvăluire cealaltă parte nu ar mai fi încheiat actul juridic, anularea actului juridic poate fi cerută numai în cazul în care, în baza principiului buneii-credințe, se putea aștepta ca cealaltă parte să dezvăluie aceste împrejurări.

Potrivit pct. 4.1 al contractelor de vânzare-cumpărare a părții sociale nr. 4785 și nr. 4788, răspunderea pentru tănuirea informațiilor indicate în prezentul contract, precum și necomunicarea prețului real al bunului sau altor informații neautentice o poartă partea vinovată.

Cu certitudine s-a constatat, că la data de 22 mai 2009 între intimații Petcu Svetlana și Rusu Serghei, în calitate de cumpărători și recurentul Lujanschi Igor, în calitate de vînzător au fost încheiate contractele de vânzare-cumpărare a părții sociale, autentificate la biroul notarial „Viorica Nagacevschi” cu nr. 4785 și nr. 4788.

În baza contractului nr. 4788 a fost înstrăinat lui Rusu Serghei – 50% și Svetlanei Petcu – 25% din capitalul social al societății comerciale „Ilanvit Impex” SRL ce este înregistrată în registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor sub nr. 1003600068798 din 13 iunie 2003, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Dacia 38 ap. 99.

Conform contractului nr. 4785 a fost înstrăinat lui Rusu Serghei – 50% și lui Petcu Svetlana – 25% din capitalul social al societății comerciale „Ceaiton” SRL ce este înregistrată în registrul de stat al întreprinderilor și organizațiilor sub nr. 1007600035231 din 30 mai 2007, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Dacia 38 ap. 99.

Conform încheierii de primire spre executare a documentului executoriu nr. 15-555/09 din 04 iunie 2009, eliberat în baza hotărîrii judecătoreii economice de circumscripție mun. Chișinău din 25 februarie 2009 s-a încasat de la „Ilanvit Impex” SRL în folosul SRL „Octopus-Prof” datoria în sumă de 9102,83 lei.

Din pretenția nr. 206 din 09 martie 2010 înaintată de „Ilanvit Impex” SRL către „Slavenia Lux” SRL și actul de verificare rezultă, că la momentul încheierii contractului de vânzare-cumpărare a părții sociale, „Ilanvit Impex” SRL avea o datorii față de „Slavenia Lux” SRL.

S-a stabilit, că inițial recurentul avea intenția de a încheia contractul de vânzare-cumpărare a părții sociale al societății comerciale „Ceaiton” SRL nr. 4785 tănuind informația privind datoriile întreprinderii în cauză la momentul încheierii contractelor.

Instanțele de judecată corect au respins pretențiile recurentului privind refuzul neîntemeiat al intimaților de a semna procesul-verbal de modificare a actului de constituire, a-i considera pe Serghei Rusu și Svetlana Petcu ca asociați ai societății comerciale „Ilanvit Impex” SRL și includerea intimaților în calitate de asociați cu cota socială de 50% și respectiv 25%, deoarece o condiție pusă la dispoziția părților contractante pentru confirmarea valabilității contractului de

vînzare-cupărare este înregistrarea în registrul de stat al persoanelor juridice al Camerei Înregistrării de Stat, pentru opozabilitatea terțelor.

Aflînd de datoriile societății comerciale „Ilanvit Impex” SRL formate pînă la încheierea contractului în cauză, intimații întemeiat au refuzat de a înregistra în registrul de stat al persoanelor juridice deținut de Camera Înregistrării de Stat contractele de vînzare-cumpărare nominalizate.

Astfel, efectul nulității contractului de vînzare-cumpărare a părții sociale al societății comerciale „Ilanvit Impex” SRL nr. 4788, se va transmite tuturor acțiunilor procedurale urmate încheierii contractului în cauză și ca rezultat nu va produce efecte juridice legale.

Această circumstanță creată generează situația legală privind refuzul intimațiilor privind înregistrarea actului juridic în registrul de stat al persoanelor juridice.

Circumstanțele nominalizate existau déjà la momentul încheierii contractului de vînzare-cumpărare a părții sociale al societății comerciale „Ilanvit Impex” SRL nr. 4788 și respectiv nu califică comportamentul intimațiilor drept o eschivare de la înregistrarea actului juridic în registrul de stat al persoanelor juridice, dar apare ca o metodă de apărare a drepturilor sale și prevenirea încălcării intereselor sale legitime și eventualei cauzări al prejudiciului.

Mai mult decît atît, această situație este reglementată de art. 11 Cod civil, care prevede metodele de apărare a drepturilor civile.

Literele b) și c) indică, că apărarea dreptului civic se face prin restabilirea situației anterioare încălcării dreptului și suprimarea acțiunilor prin care se încalcă dreptul sau se creează pericolul încălcării lui și prin recunoașterea nulității actului juridic.

Conform art. 215 Cod civil, în scopul apărării părții de bună-credință a actului juridic civil, în cazul în care cealaltă parte se eschivează de la înregistrarea acestuia sau dacă a expirat termenul stabilit de lege pentru înregistrare, legea permite părții de bună-credință să ceară instanței de judecată dispunerea înregistrării actului juridic.

Instanțele de judecată corect au conchis, că partea contractantă Lujanschi Igor ce a utilizat dolul la încheierea actului juridic nu poate fi de bună-credință și ca rezultat, nu poate cere instanței de judecată dispunerea înregistrării actului juridic.

Mai mult ca atît, Lujanschi Igor în cererea de chemare în judecată solicită înregistrarea contractului de vînzare-cumpărare a părții sociale a societății comerciale „Ilanvit Impex” SRL, fără a cere înregistrarea similară a contractului de vînzare-cumpărare a părții sociale a societății comerciale „Ceaiton” SRL, încheiate în același timp, deoarece numai societatea comercială „Ilanvit Impex” SRL avea datorii, pe care recurentul a avut intenția ilegal de a le transmite noilor asociați, lui Rusu Serghei și Petcu Svetlana.

Din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe sunt întemeiate și legale, iar temeiurile invocate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe.

În conformitate cu art.445 alin.(1) lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Lujanschi Igor.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 28 februarie 2013 și hotărârea Judecătorei Grigoriopol din 20 septembrie 2012, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Lujanschi Igor împotriva lui Rusu Serghei și Petcu Svetlana cu privire la recunoașterea neîntemeiată a refuzului de a înregistra actul juridic și la cererea de chemare în judecată depusă de Rusu Serghei și Petcu Svetlana împotriva lui Lujanschi Igor cu privire la declararea nulității contractelor de vânzare-cumpărare, încasarea sumei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ion Corolevschi

Vera Macinskaia

Ion Vîlcov

Iurie Șumcov